

VGR Analys 2019:20

Koncernkontoret

2019-05-07

Miljömiljonen 2018

Bilaga till uppföljning delregionala tillväxtmedel

Bilaga 3

Sammanfattande beskrivning – 2018 års beviljade delregionala insatser

Nedan återfinns kortare beskrivningar av 2018 års beviljade delregionala insatser¹ finansierade med miljönämndens medel, den s.k. miljömiljonen. Sammanfattningarna baseras i huvudsak på de underlag som inkommit från berört kommunalförbund.

Boråsregionen

I Boråsregionens genomförandeplan har direktionen prioriterat två miljömål inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*. Det är de prioriterade frågorna:

- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land
- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling

Inom ramen för 2018 års miljömiljon har Boråsregionen beviljat tre projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Hållbar framtid Sjuhärad	Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund	23	3 673 200 ²	500 000
Hållbar landsbygd Sjuhärad	Borås stad, miljöförvaltningen	23	863 000	400 000
Miljöbron	Miljöbron	23	3 098 622	100 000
	Total		7 634 822	1 000 000

Hållbar framtid Sjuhärad

Projektägare: Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Hållbar framtid Sjuhärad genomförs för att samordna och effektivisera det miljöstrategiska utvecklingsarbetet i Boråsregionen och för att samla resurserna samt arbeta tillsammans för en hållbar tillväxt. Syftet är att skapa en arbetsmodell för miljöstrategisk samverkan för Boråsregionens medlemskommuner för att effektivisera arbetet med att uppfylla Boråsregionens prioriterade miljömål i VG2020. Projektet ska bidra till att skapa ett resurseffektivt samhälle i Boråsregionen med minskad

¹ Insatserna benämns projekt i denna rapport även om det kan handla om avtal eller verksamheter.

² Projektet var med även i 2017 års uppföljning med en total förväntad kostnad på 940 tkr.

klimatpåverkan. Det övergripande målet med projektet är att arbeta för att bli en fossiloberoende delregion i Västra Götaland 2030.

Hållbar landsbygd Sjuhärad

Projektägare: Borås stad, miljöförvaltningen

Hållbar Landsbygd Sjuhärad vill synliggöra, utveckla och skapa förutsättningar för hållbara livsstilar och verksamheter på landsbygden. Syftet med projektet är att hitta arenor för erfarenhetsutbyte samt verktyg och metoder för att utveckla en mer hållbar landsbygd. Genom projektet vill man skapa en bild av hur man kan leva, verka, arbeta och utveckla näringar hållbart på landsbygden i Sjuhärad. Projektet ska utmynna i ett antal verktyg, arenor, ambassadörer och kommunikationskanaler och nya, lokala såväl som internationella, projekt för en mer hållbar landsbygd där Sjuhärad blir en föregångare. Målgrupper för projektet är människor, näringsidkare, föreningar, organisationer som bor och verkar på landsbygden. Projektet som nu pågår 2017–2019 är en fortsättning från perioden 2014–2016.

Miljöbron – kompetensförsörjning för ett hållbart Sjuhärad

Projektägare: Miljöbron

Miljöbrons syfte är att bidra till en hållbar utveckling samt att öka samverkan mellan näringsliv och högskolorna i Västra Götaland. Miljöbron fungerar som en länk mellan företag och studenter genom att förmedla konkreta projekt mellan dessa. Utgångspunkten är företagets behov. Genom projekten, som koordineras av Miljöbron, kommer företag och studenter få ny kompetens och nya erfarenheter. Gemensamt för projekten är miljö och hållbar utveckling. Verksamheten bidrar till att miljö och hållbarhet främjas i företagsutveckling och leder till att både studenter och företag får ökad kunskap om hållbarhet. Målen för projektet under 2018 är 20 samverkansprojekt där 20 unika företag och 40 studenter är engagerade.

Fyrbodals

I Fyrbodals kommunalförbunds genomförandeplan har de prioriterat tre miljömål inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*. Det är de prioriterade frågorna:

- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land
- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling
- Samverka kring inköp som driver hållbar utveckling, innovation och lokal utveckling

Inom ramen för 2018 års miljömiljon har Fyrbodals kommunalförbund beviljat två projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Miljöbron Fyrbodals	Miljöbron	3	3 099 000	100 000
Affärsdriven miljöutveckling 2018	Fyrbodals kommunalförbund	24	1 800 000	900 000
	Summa		4 899 000	1 000 000

Miljöbron

Projektägare: Miljöbron Fyrbodals

Miljöbrons syfte är att bidra till en hållbar utveckling samt att öka samverkan mellan näringsliv och högskolorna i Västra Götaland. Miljöbron fungerar som en länk mellan företag och studenter genom att förmedla konkreta projekt mellan dessa. Utgångspunkten är företagets behov. Genom projekt som koordineras av Miljöbron kommer företag och studenter få ny kompetens och nya erfarenheter. Den gemensamma nämnaren för samtliga projekt är miljö och hållbar utveckling.

Genom projekten får små och medelstora företag, inom alla typer av branscher tillgång till kunskap, möjlighet att kostnadsfritt utveckla sitt miljö- och hållbarhetsarbete och kontakt med potentiella arbetstagare.

Affärsdriven miljöutveckling

Projektägare: Fyrbodals kommunalförbund

Affärsdriven miljöutveckling startade 2012 som en treårig satsning som en del av förbundets tillväxtinsatser. Satsningen blev en del av Fyrbodals kommunalförbunds verksamhet under programperioden för VG2020.

Syftet är att medlen ska ge förutsättningar att åstadkomma resultat inom följande områden:

- Marin energi och innovation – havet som resurs för affärs- och miljöutveckling
- Fossilberoende transporter
- Skoglig bioekonomi.
- Marknadsföring av en attraktiv och framtidsriktig miljöregion

Skaraborg

I Skaraborgs kommunalförbunds genomförandeplan har de prioriterat två miljömål inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*. Det är de prioriterade frågorna:

- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land
- Driva frågan om resurseffektiv konsumtion och kommunicera värderingar

Inom ramen för 2018 års miljömiljon har Skaraborgs kommunalförbund beviljat fyra projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Body and space	Högskolan i Borås	24	40 298 253	750 000
IDC West Sweden – Hållbar industriell utveckling	IDC West Sweden AB	3	1 227 650	27 650
Gröna möten	Agroväst Livsmedel AB	23	1 106 000	125 000
KomILand 2.0	Västra Götalandsregionen	21	8 249 428	97 350
	Total		50 881 331	1 000 000

Body and space

Projektägare: Högskolan i Borås

Body & Space är en samverkansarena/plattform för cirkulärt mode och hållbar inredning där SME-företag kan ta del av kunskap från befintliga FoU-projekt. Projektet ska placera Västsverige som en världsledande partner och förebild inom cirkulär ekonomi och minimering av miljöpåverkan avseende textil, mode, inredning och möbler. Företagare kan genom Body & Space få tillgång till test-, demo- och prototypanläggningar och stöd i cirkulär och digital affärsmodellsutveckling.

Plattformen kommer att inkludera:

- Innovationsrådgivare med kunskap om cirkulär ekonomi inbegripande digitalisering, innovation och affärsmodeller
- Access till test-, demo- och prototypanläggningar där små- och medelstora företag, innovatörer, entreprenörer och forskare kan testa idéer
- Tillgängliggörande och nyttiggörande av forskning och utveckling

Projektet syftar till att överbrygga hinder mellan innovativa idéer/projekt och affärsförverkligande. Målet är att med hjälp av innovationer inom cirkulär ekonomi och hållbarhet realisera tillväxt och placera Västsverige med Västra Götaland som en internationellt erkänd aktör avseende textilier, kläder, inredning och möbler.

IDC West Sweden - Hållbar industriell Utveckling

Projektägare: IDC West Sweden AB

Syftet med projektet är att ge den tillverkande industrin förutsättningar och stöd för omställning till en alltmer hållbar verksamhet och tillverkningsprocess. Det övergripande målet är att den tillverkande industrin ökar sin konkurrenskraft, sin marknadsattraktivitet och sitt ansvarstagande för framtiden genom omställning till en alltmer hållbar verksamhet och tillverkningsprocess. Hållbar Industriell Utveckling kommer främst att arbeta inom tre huvudområden för deltagande företags utveckling:

- Produktion
- Produktutveckling
- Material

Gröna Möten

Projektägare: Agroväst Livsmedel AB

Projektet *Gröna möten* ska stärka och utveckla SLU Campus i Skara som en naturlig mötesplats för företag och idébärare inom de gröna näringarna. Projektet ska erbjuda ett brett, men också spetsigt, utbud av aktiviteter som ger företag och organisationer inom de gröna näringarna ökade möjligheter till nätverkande, nya kunskaper och framsynta samarbeten. Mötesplatsen ska präglas av öppenhet och hög kvalitet, och möjliggöra de möten som är svåra för den enskilde företagaren eller medarbetaren att få till stånd på egen hand. Projektets primära målgrupp är företag och anställda som är verksamma inom de gröna näringarna i Skaraborg och Västra Götaland. Sekundär målgrupp är aktörer som jobbar aktivt med landsbygdsutveckling.

Behovet som projektet ska möta är att skapa ökade kontaktytor och en ökad samverkan mellan befintliga och nya företag och stödjande organisationer.

KomILand 2.0

Projektägare: Västra Götalandsregionen

Projektet KomILand 2.0 ska testa det koncept för kombinerad mobilitet på landsbygd och i mindre tätorter som tagits fram i en förstudie. Projektet ska erbjuda flera mobilitetstjänster som kombineras på ett antal olika orter/landsbygder i Västra Götaland samt skapa den struktur som behövs för att detta ska kunna utföras. Ambitionen är att kombinerad mobilitet ska testas i två till fyra orter på landsbygd och i mindre tätorter i Skaraborg.

Projektet utförs i två faser. Under fas 1 ska följande ske: identifiera platser där konceptet ska genomföras, besluta vilka mobilitetstjänster som ska införas, engagera de aktörer som identifierades i förstudien, förbereda upphandling av teknisk plattform och övrigt som behövs för att rigga genomförandet av fas 2. Under fas 2 testas konceptet på platser i Skaraborg. Forskare utvärderar processen. Om konceptet för kombinerad mobilitet på landsbygd skulle visa sig fungera väl kan erfarenheterna spridas nationellt och internationellt och leda till positiva effekter för mobilitetsinnovationer på landsbygder. K2, det nationella centrumet för kollektivtrafik står bakom projektet. Projektgruppen består av VGR, VTI/K2, Skaraborgs kommunalförbund, RISE Viktoria, Samtrafiken, Västtrafik och IVL.

Göteborgsregionen

I Göteborgsregionens kommunalförbund/Business Region Göteborgs genomförandeplan har alla sex områden prioriterats inom temat *En region där vi tar globalt ansvar*.

- Göra offentlig sektor i Västra Götaland ledande på utveckling av hållbara lösningar
- Genomföra fler breda överenskommelser och initiativ för hållbar utveckling
- Göra Västra Götaland till ett föredöme och en testarena för hållbar landsbygdsutveckling och samspelet mellan stad och land
- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt, via affärsdriven miljöutveckling
- Driva frågan om resurseffektiv konsumtion och kommunicera hållbara värderingar
- Samverka kring inköp som driver hållbar utveckling, innovation och lokal utveckling

Inom ramen för 2018 års miljömiljon har Göteborgsregionens kommunalförbund/Business Region Göteborg beviljat fem projekt.

Projekt	Projektägare	Prior. fråga	Total förväntad kostnad	Varav MN
Green Gothenburg	Business Region Göteborg AB	5	800 000	400 000
Miljöbron	Göteborgsregionens kommunalförbund	15	50 000	25 000
Miljöpraktik i Göteborgsregionen	Göteborgsregionens kommunalförbund	25	600 000	300 000
Klimat 2030: Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster	Göteborgsregionens kommunalförbund	25	350 000	175 000
Avfallsförebyggande	Göteborgsregionens kommunalförbund	25	200 000	100 000
	Total		2 000 000	1 000 000

Green Gothenburg

Projektägare: Business Region Göteborg AB

Green Gothenburg drivs av Business Region AB på uppdrag av Göteborgs stad. Målet med verksamheten är att stärka Göteborgsregionens profil som framstående inom miljö- och hållbara lösningar samt att hjälpa miljöteknikföretag till fler internationella affärskontakter, bland annat genom att arrangera studiebesök för besökare till regionen. Målgruppen för studiebesöken är beslutsfattare som söker lösningar på miljöproblem inom framförallt energi, avfall, transport och stadsutveckling. Under 2018 arrangerades 41 studiebesök från 42 länder med totalt 513 deltagare.

Miljöbron

Projektägare: Göteborgsregionens kommunalförbund

Miljöbrons syfte är att bidra till en hållbar utveckling samt att öka samverkan mellan näringsliv och högskolorna i Västra Götaland. Miljöbron fungerar som en länk mellan företag och studenter genom att förmedla konkreta projekt mellan dessa. Utgångspunkten är företagets behov. Genom projekten som koordineras av Miljöbron kommer företag och studenter få ny kompetens och nya erfarenheter. Gemensamt för projekten är miljö och hållbar utveckling. Verksamheten bidrar till att miljö- och hållbarhet främjas i företagsutveckling och leder till att både studenter och företag får ökad kunskap om hållbarhet.

Miljöpraktik i Göteborgsregionen

Projektägare: Göteborgsregionens kommunalförbund

Miljöpraktik är ett samverkansprojekt mellan GR Skola Arbetsliv och GR Planering, som syftar till att med hjälp av PRAO på olika företag lyfta miljöfrågorna och ett hållbart samhälle genom att:

- Väcka tankar och funderingar hos eleverna kring framtidens olika valmöjligheter inom miljö och hållbart samhälle
- Väcka tankar hos eleverna att utveckla den egna skolans miljöarbete utifrån de erfarenheter eleverna fått under genomförd praktik
- Väcka tankar och funderingar kring hur företagen kan utveckla en miljöprofil
- Ge eleverna en möjlighet att upptäcka ett yrkesområde inom miljö och hållbar utveckling som de är nyfikna på och som skulle kunna vara en del av deras framtid.
- Ge företagen en möjlighet att upptäcka ett kompetensbehov inom miljö och hållbar utveckling som skulle kunna vara en del av deras framtida rekrytering av medarbetare

Målgruppen är grundskolor åk 8-9 samt företag i Göteborgsregionen. I första hand vänder man sig till de 100 grundskolor som idag ingår i praktikplatsen.se, men projektet är även tillgängligt för fler skolor utanför nätverket. Projektets mål är bland annat att de 2800 företag som idag är med i praktikplatsen.se får information om projektet och att 30 företag i Göteborgsregionen som tidigare inte tagit emot praktikanter går med i projektet. Genom temat miljö skapas en ökad bredd av företag som i framtiden erbjuder praktikplatser. Eftersom pilotprojektet bygger på en befintlig och hållbar struktur lyfter projektet att det finns förutsättningar för att bli ett flerårigt projekt. Det fortlöpande projektet skulle kunna utökas till exempel genom att inkludera även gymnasiet och offentlig sektor.

Klimat 2030: Förnybara resurser och resurseffektiva produkter och tjänster

Projektägare: Göteborgsregionens kommunalförbund

Mål med projektet är följande:

- minska avfallsmängderna
- förlänga produkters livslängd
- ökad tjänsteutveckling i professioner som t ex renovering, design och återbruk

- påbörja och/eller vidareutveckla kommunernas arbete med cirkulär ekonomi

För att stötta kommunerna i Göteborgsregionen med åtgärder för cirkulär ekonomi vill projektet under 2018 initiera och utveckla konceptet ”fixardag”. Idén handlar om att samla olika professioner som kan laga, lappa och fixa kläder och prylar under samma tak för en dag. Syftet är att visa hur man på ett enkelt sätt kan förlänga produkters livslängd på plats och därmed minska avfallsmängderna. Fixardagen kan även kombineras med andra aktiviteter som knyter an till hållbarhet och avfallsminimering, ex. föreläsningar, utställare, ”personal shopper” som ger tips på hur man handlar second hand, miljövänlig modevisning, återbrukspyssel för barn osv.

Projektet är tänkt att genomföras i samarbete med initiativet ”Räkna till 10” som är en satsning i GR:s medlemskommuner med mål att minska avfallet, hushålla bättre med resurser samt minska miljöpåverkan och giftspridning från avfallet. Projektet kan också ses som ett test av hur man kan använda outnyttjade ytor och lokaler för att skapa lönsamma och hållbara verksamheter.

Tillvägagångssättet är att kommunerna arrangerar var sin fixardag i respektive kommun alternativt att närliggande kommuner går samman och arrangerar en fixardag ihop. GR driver och samordnar projektet.

Avfallsförebyggande

Projektägare: Göteborgsregionens kommunalförbund

Insatser under 2018 handlar om att anordna kompetensutvecklingsträffar för fastighetsägare och fastighetsskötare. Syftet är att höja kunskapen om matavfallsinsamling och motivera fastighetsägare och fastighetsskötare till att verka för ökad och bättre utsortering av matavfall som en del av kampanjen ”Gör det inte svårare”.